

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	953 - 02 - 64	
Дата	21 / 11	2019 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

58
16

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата, № 902-01-58, внесен от Министерския съвет на 05.11.2019г.

На заседание, проведено на 21.11.2019 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа Законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата, № 902-01-58, внесен от Министерския съвет на 05.11.2019г.

Законопроектът беше представен от г-н Лъчезар Борисов – зам. - министър на икономиката.

Основен инструмент на политиката в областта на климата в Европейския съюз е Схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Тя бе въведена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и с Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции и на Решение (ЕС) 2015/1814. Съществен риск за индустрията във връзка с функционирането на Схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове е рискът от “изтичане на въглерод”. Според европейското законодателство понятието “изтичане на въглерод” включва перспективата за увеличаване на глобалните емисии на парникови газове, когато европейски предприятия преместват производството си извън ЕС, тъй като не могат да прехвърлят на своите клиенти нарастването на разходите си, свързани с ограничаване изменението на климата, без да понесат значителна загуба на свои пазарни дялове и конкурентни предимства. В част от държавите извън ЕС, където са установени конкуренти на тези европейски предприятия, не се прилагат строги правила за ограничаване изменението на климата, в резултат на което предприятията от тези страни се намират в икономически по-изгодно положение. Това е така, тъй като себестойността на продукцията им не е обременена с допълнителни разходи, каквито са индиректните разходи за квоти въглеродни емисии. Индиректни (непреки) разходи за квоти въглеродни емисии са разходите, които производителите на електрическа енергия (основно ТЕЦ) правят за закупуване на необходимите им квоти, за да функционират пълноценно. В резултат от закупуването на тези квоти,

направените разходи се прехвърлят в себестойността на електрическата енергия, която се закупува от крайните клиенти. Именно тези предприятия са “изложени на значителен риск от изтичане на въглерод”.

С предложението законопроект се цели създаването на хармонизирана правна рамка в Закона за ограничаване изменението на климата, въз основа на която да се въведе механизъм за подпомагане на предприятията от индустриалните отрасли и подотрасли, изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод”, поради индиректните разходи за емисии на парникови газове в крайните цени на електрическата енергия. Поради липса на механизъм до момента, който да компенсира базовата индустрия за индиректните разходи за емисии, предприятията понасят финансови загуби, които в близко бъдеще може да ги стимулират да преместят производствата си извън България и ЕС. Това би означавало загуба на основно производство, което генерира базата на брутния вътрешен продукт на държавата, загуба на работни места и други икономически, социални и екологични негативни последици на национално и регионално ниво.

Компенсацията на индиректните разходи за емисии ще се осъществи чрез транспониране на разпоредби на Директива (ЕС) 2018/410 и въвеждане на механизъм за подпомагане на отраслите и подотраслите, изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод”, посредством нотификация на държавна помощ от страна на Европейската комисия в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз. С Директива (ЕС) 2018/410 се определя и източникът за финансиране на схемата, а именно приходите, генерирани от продажба чрез търг на квоти, реализирани в рамките на Схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Също така е определено, че държавите членки следва да се стремят да използват не повече от 25 на сто от тези приходи. Специалният акт, който урежда условията и изискванията за съответствие на механизма с европейското законодателство е Насоки относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година (Насоки). Тези Насоки са с хоризонт на приложение до края на 2020 г.

С предлаганите допълнения на Закона за ограничаване изменението на климата се цели точното транспониране на изискванията от Директива (ЕС) 2018/410. Предвижда се създаването на чл. 10а в ЗОИК, който да регламентира издаването на специализиран подзаконов нормативен акт – наредба от министъра на икономиката, който е компетентен орган по смисъла на закона и ще бъде администратор на помощта. С тази наредба ще бъдат заложи ясни критерии, срокове и условия в съответствие с Директивата (ЕС) 2018/410 и Насоките, включително плавен спад на помощта, с което да се гарантира, че не е налице прекомерна компенсация на бенефициерите. Същевременно се допълва и чл. 57, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата, с което се урежда разходването на

средствата от приходите от продажба чрез търг на разпределените на България квоти за тази цел.

С оглед на обстоятелството, че приходите от тръжна продажба на квоти емисии постъпват във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" и тяхното предназначение е регламентирано в Закона за енергетиката, в Преходните и заключителните разпоредби на Закона за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата са предвидени и допълнения в Закона за енергетиката.

След провела се дискусия, членовете на Комисията по бюджет и финанси изразиха принципната си подкрепа за така предложения законопроект, като обсъждането му приключи със следните резултати:

С 9 гласа „за”, без „против“ и 8 „въздържал се”, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване Законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата, № 902-01-58, внесен от Министерския съвет на 05.11.2019г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:
МЕНДА СТОЯНОВА